

MINISTERSTVO
ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

EURÓPSKA ÚNIA
Kohézny fond

OPERAČNÝ PROGRAM KVALITA ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA

SPRÁVNE TRIEDENIE ODPADU V BRATISLAVE

Hádzať všetko do čierneho kontajnera a vyviezť to na skládku nie je najlepšie riešenie. Recyklovanie je dnes “in” a preto má väčšina z nás doma farebné nádoby na triedenie odpadu. Štatistiky však hovoria, že Slováci triedia málo. Ak by sme vysypali na zem priemernú nádobu na zmesový komunálny odpad a ručne všetko dotriedili, tak by na skládku poputovalo iba cca 10%. Všetko ostatné by ešte mohlo byť nejakým spôsobom zhodnotené a zrecyklované.

Recykláciou odpadu sa šetria prírodné zdroje, znižuje sa znečisťovanie ovzdušia a vôd a tiež spotreba energie potrebnej na ich získavanie a spracovanie. A samozrejme znižujeme aj množstvo odpadu ukladaného na skládku. Slovensko dosiahlo v roku 2020 mieru recyklácie 43%. Naš záväzok však bol 50%. K tomu sa však musíme všetci spojiť a začať v našich domácnostiach. **A ako na to?**

Presný spôsob triedenia odpadu sa môže v jednotlivých mestách jemne líšiť a preto sa vždy treba riadiť nariadeniami obce. Základom je sledovať tzv. recyklačné symboly, ktoré sú uvedené na väčšine výrobkov a obalov. V Bratislave sa pri rozhodovaní medzi žltým, zeleným, modrým a čiernym kontajnerom môžete riadiť nasledujúcou tabuľkou:

PLASTY		PAPIER	
	Polyetyléntereftalát		Vlnitý kartón
	Polyetylén s vysokou hustotou		Lepenka
	Polyvinylchlorid		Papier
	Polyetylén s nízkou hustotou	SKLO	
	Polypropylén		Číre sklo
	Polystyrén		Zelené sklo
	Ostatné plasty		Hnedé sklo
KOVY		KOMPOZITY	
	Železo		Tetrapak (Papier + plast + hliník)
	Hliník		

www.ZeroWasteSlovakia.sk

Ale povedzme si niečo viac o jednotlivých kategóriách pre zjednodušenie každodenného rozhodovania sa 😊

SKLO

Sklo sa vyrába tavením z vysoko kremičitého piesku (sklárskeho piesku), má inertné vlastnosti a jeho výhodou je prakticky neobmedzený počet cyklov recyklácie (ide o dokonalú recykláciu a teda zo starej fľaše sa dá vyrobiť rovnaká nová fľaša). Sklenené črepy vo výrobe skla nahrádzajú ¼ sklárskeho piesku a znižujú potrebné množstvo energie na roztavenie o 25 %. Na separáciu skla slúžia kontajnery **ZELENEJ FARBY**.

ÁNO: <ul style="list-style-type: none"> ✓ Fľaše ✓ Sklenené obaly z potravín a nápojov ✓ Poháre ✓ Sklenené črepy		NIE: <ul style="list-style-type: none"> * Porcelán, keramika * Tabuľové sklo * Zrkadlá * Plexisklo * Žiarovky, žiarivky a neónové trubice * Bezpečnostné sklo z automobilov * Sklo s drôteným výpletom
---	---	--

PAPIER

Papier je veľmi dobre recyklovateľný, ale pri každom recyklačnom cykle sa jeho vlákna skracujú a tak je možné ho recyklovať maximálne osem krát. Jeho recykláciou šetríme lesy a znižujeme množstvo chemických látok vypúšťaných do ovzdušia pri výrobe.

Na separáciu papiera sa používajú kontajnery **MODREJ FARBY**.

ÁNO: <ul style="list-style-type: none"> ✓ Noviny, časopisy, zošity, knihy ✓ Kancelársky papier (aj skartovaný) ✓ Reklamné letáky ✓ Kartónové krabice, krabice od topánok ✓ Rôzne papierové obaly na potraviny		NIE: <ul style="list-style-type: none"> * Mokrý, mastný či inak znečistený papier (dá sa však skompostovať) * Voskovaný papier * Papierové vreckovky a kuchynské utierky (použité) * Väzbové obaly kníh * Jednorazové plienky
---	---	---

www.ZeroWasteSlovakia.sk

PLASTY

Ich separáciou šetríme primárne zdroje – ropu, a tiež energiu na ťažbu. Nevýhodou je, že recyklácia plastov nie je dokonalá. Plast sa podrví na vločky alebo spracuje na vlákna a použije sa ako prímies pri výrobe nových výrobkov (napr. lavičky či fleecovej bundy). Recyklát väčšinou slúži iba ako prímies k novému panenskému plasty.

V Bratislave sa spolu s plastami zbierajú aj kovové obaly, ktoré sa dajú veľmi efektívne recyklovať. Najčastejšie sa môžete stretnúť s hliníkom (ALU) v podobe nápojových plechoviek a železom (FE) v podobe konzerv.

Do žltých kontajnerov v Bratislave patria aj tetrapaky (nápojové kartóny). Ide o viacvrstvé kombinované materiály (z vonkajšej strany papier, fólia a z vnútornej strany hliník). Práve preto je ich recyklácia zložitá - recykluje sa iba papierová časť, a zo zvyšku sa vyrábajú napr. stavebné izolačné dosky.

Od 1.1.2022 Slovensko zálohuje PET fľaše a nápojové plechovky. Ak ich vrátite v automate, dostanete späť zálohu a pomôžete ich ľahšej a čistejšej recyklácii. Stále ich však môžete hodiť aj do žltého kontajnera, ak nemáte nablízku automat.

Na separáciu plastov, kovov a tetrapakov v Bratislave slúžia kontajnery **ŽLTEJ FARBY**. Po ich odvoze nasleduje ešte dotriedenie na optickej triediacej linke.

<p>ÁNO:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ PET fľaše (aj s uzávermi) ✓ Rôzne fľaše od nápojov, jogurtových mliek, kečupu, horčice a pod. ✓ Obaly od čistiacich prostriedkov a kozmetiky ✓ Igelitky, tenké mikroténové sáčky ✓ Fólie, plastové vrecia ✓ Tégliky od jogurtov, tvarohu a pod. ✓ Plastové vaničky, v ktorých sa predáva ovocie a zelenina ✓ Obaly od sladkostí, cestovín a iných potravín ✓ Plastové hračky, záhradné stoličky ✓ Termoobaly neznečistené jedlom ✓ Hliníkové plechovky od nápojov ✓ „Mäkké“ konzervy od paštét ✓ Viečka od jogurtov ✓ Alobal (neznečistený) ✓ Klasické kovové konzervy ✓ Kovové viečka zaváracích pohárov		<p>*NIE:</p> <ul style="list-style-type: none"> *Mastné obaly so zvyškami potravín *Plasty znečistené ropnými látkami či zeminou *Obaly z nebezpečných látok, ako napr. motorových olejov a farieb *Guma *Molitan *Podlahová krytina (linoleum z PVC) *Kovové obaly od farieb, lepidiel a iných chemikálií *Obaly od zubných pást *Fľaše od kuchynského oleja
--	---	---

www.ZeroWasteSlovakia.sk

NAJČASTEJŠIE CHYBY

Aj napriek týmto vedomostiam však občas čelí aj skúsený “recyklátor” dileme. Takže ktoré chyby robíme pri triedení najčastejšie?

Rolky od toaletného papiera a krabice od vajíčok: Dlhो platilo, že tento odpad nepatrí do modrého kontajnera. Nové technológie však umožňujú bezproblémovú recykláciu aj tohoto druhu papiera. Takže smelo hádzte do modrého kontajnera!

Krabica od pizze: Patrí do zmesového odpadu alebo do kompostu, keďže ide o silne znečistený papier masnotou a v kontajneri by mohol začať plesnivieť a znehodnotiť všetko okolo. Do kontajneru na papier hodte len viečko, ktoré ostalo čisté.

Zrkadlo: Patrí na zberný dvor. Nie je to klasické sklo, keďže je zo zadnej strany potiahnuté neoddeliteľnou reflexnou vrstvou.

Termoobal na jedlo: Ak nie je zamastený, tak patrí do žltého kontajneru na plast. V opačnom prípade do zmesového odpadu.

Polystyrén (napr. výstuž z krabice s elektronikou): Malé množstvo môžete hodiť do žltého kontajneru na plast, väčšie množstvo zavezte na zberný dvor.

Kelímok na kávu: Viečko patrí do žltého kontajneru na plast, samotný kelímok do zmesového odpadu (ide o papier potiahnutý vrstvou plastu, aby bol vodotesný).

Použitý kuchynský olej: Ide o nebezpečný odpad a patrí na zberný dvor. Dá sa odovzdať aj na vybraných čerpačkách Slovnaft, v niektorých predajniach Kaufland alebo napr. na pravidelných sobotných trhoch v Starej Tržnici v Bratislave. Bratislava začala v druhej polovici roka 2021 osádzať aj špeciálne oranžové koše na olej v kontajnerových stojiskách v Petržalke. Plán je pokračovať a postupne pokryť celé mesto. Kuchynský olej, ktorý skončí po použití vo výlevke či WC, upcháva potrubie a následne výrazne komplikuje a predražuje čistenie v čističke odpadových vôd. Ak sa takýto olej dostane do prírody, tak má schopnosť znečistiť obrovské množstvo vody (1 liter kuchynského oleja znehodnotí až 1 milión litrov vody).

Použitie papierové vreckovky, kuchynské utierky a servítky: Ak sú znečistené, patria do zmesového odpadu alebo do kompostu. Nie je možné ich recyklovať.

www.ZeroWasteSlovakia.sk

Baterky (AA, AAA a pod.): Zberné nádoby sa nachádzajú v elektroobchodoch a dokonca aj v mnohých supermarketoch.

Batérie a akumulátory: Ide o nebezpečný odpad a patrí na zberný dvor.

Elektroodpad: Drobné elektrospotrebiče, káble a nabíjačky sa dajú odovzdať v elektroobchodoch. Veľké spotrebiče môžete odovzdať predajcovi pri kúpe nového spotrebiča alebo ho odviezť na zberný dvor. Prípadne využiť službu OLO Taxi.

Toner do tlačiarne: Ide o nebezpečný odpad a môžete ho odovzdať na recykláciu napríklad v pobočkách FaxCopy.

Vypálené žiarivky: Obsahujú nebezpečné chemikálie. Môžete ich odovzdať v elektroobchodoch, obchodoch so svietidlami alebo na zbernom dvore.

Odpady z domácej chémie (farby, rozpúšťadlá, lepidlá): Ide o nebezpečný odpad, ktorý patrí na zberný dvor.

Lieky: Všetky nespotrebované lieky (aj načaté) treba odnieť do lekárne, kde sa ich zodpovedne zbavia. Ak by sa dostali na skládku, tak hrozí únik nebezpečných zložiek do prostredia. Predtým ich však nezabudnite zbaviť krabičiek a príbalových letákov (tie vytriedte do modrého kontajnera na papier). Klasické blistre z liekov sú však kombináciou plastu a hliníka a preto sa nedajú zrecyklovať - v Bratislave tak patria do zmesového odpadu.

Starý mobil: Môžete ho odovzdať v elektroobchodoch alebo u hociktorého mobilného operátora.

Drevo, nábytok: Odvezte ho na zberný dvor alebo počkajte na zvoz veľkorozmerného odpadu vo vašom okolí (obce ho majú povinnosť organizovať minimálne dvakrát ročne). Prípadne využite službu OLO Taxi.

Drobný stavebný odpad: Patrí na zberný dvor.

Pneumatiky: Patria do pneuservisu (majú zákonnú povinnosť ich zadarmo od vás prevziať) alebo na zberný dvor.

www.ZeroWasteSlovakia.sk

Textil, topánky: Ak sú ešte nositeľné, môžete ich predať na internete, alebo darovať na charitu. Druhou možnosťou sú špeciálne kontajnery na textil (Ekocharita, Humana). Všetko oblečenie musí byť čisté a uložené v igelitových taškách či vreciach. Ak je oblečenie už nenositeľné, môžete sa inšpirovať na internete a skúsiť z neho niečo vyrobiť, alebo ho použiť na handry.

Pokladničné bločky: Pozor na bločky z termopapiera. Termopapier nie je vhodný na recykláciu, keďže obsahuje plnidlá, ktoré bránia jeho rozkladaniu. Taktiež obsahuje celú radu nebezpečných chemikálií, ako napr. bisfenol A (BPA) a preto sa neodporúča ani jeho kompostovanie. Patrí teda do zmesového odpadu. A ako spoznáte účtenku z termopapiera? Ak ju dáte na tvrdú podložku, tak do nej viete nechtom urobiť viditeľnú čiaru (podľa typu termopapiera z jednej strany, z druhej alebo aj z oboch strán).

Ak niekedy čelíte dileme, tak neváhajte kontaktovať svoju lokálnu spoločnosť na zber a likvidáciu odpadu (napr. v Bratislave OLO a.s.: zakazka@olo.sk).

Nezabúdajme však, že recyklácia nie je odpoveďou na súčasný problém sveta s odpadom. Jedinou odpoveďou môže byť len znižovanie vyprodukovaného odpadu – aj toho recyklovateľného.

www.ZeroWasteSlovakia.sk

